

رحماندوست دبیر حشنه اردہ تئاد کوڈک

امصطفی رحمنادوست دبیر سیزدهمین جشنواره سراسری تئاتر کودک و نوجوان شد. «مصطفی رحمنادوست» طی حکمی از حسین پارسایی رئیس مرکز هنرهای نمایشی - دبیر سیزدهمین جشنواره سراسری کودک و نوجوان شد.

شورای راهبردی تئاتر

A black and white portrait of a man with white hair and a mustache, wearing a dark button-down shirt. He is looking slightly to his left with a thoughtful expression. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting.

جشنواره عروسکی

علی رفیعی در خانه تئاتر

علی رفیعی در نشست مطبوعاتی انجمن کارگردانان خانه تئاتر که با حضور کورس نزیمانی و نادر برهانی مرند برگزار شد گفت: «یکی از مهمترین ویژگی های خلاقیت هنری، شکنندگی اثر هنری و بی دفاع بودن آن است. همزمن خالق اثری است که در تمام طول مسیرش باید از روی نخنی نازک عبور کند و همراه این شکنندگی جلو برود که طی مسیر با کارشنکی ها و حسادت های نزی موافق می شود.» رفیعی باشاره به حضورش در گروه تئاتر آرین منوشهکین گفت: «زمانی که آرین منوشهکین اثاری نظری خود را روی صحنه برد، یکی از وزرا و فرهنگ آن زمان، سه انبار پوکه فشنگ های زمان نایلشون را در اختیار او گذاشت و ما که شاگردان او بودیم با فرقون و بیل و کلنگ به معنای واقعی عملگی کردیم. وقتی اولین اثرش را در آن جا روسی صحنه برد، یک رنسانس شکل گرفت. بنابراین ممکن است ما با فقر و فقدان حمایت دولت که وظیفه مطلق آن است کنار یابیم، ولی مهم زمانی است که دولتمردان و فرهنگمداران ما پیزبرند که تئاتر یک ضرورت فرهنگی است. اکنون در تهران هر شب بیش از ۱۵۰۰ تن به تماسای تئاتر می نشینند و این در شهری ۱۵ میلیونی اتفاق نمی افتد که یک درصد این جمعیت نیز محسوب نمی شود، بنابراین برای هر ۲۵۰ هزار تارن یک سالن تئاتر همیشه اساس کارش را بر منطق تکینگ و استفاده بهینه از تکینگ می گذشت، «حکیم رابط» نمایشنامه نویس نویسنده ای صاحب نگاه و طرز دیدن خاص است.

نازین را به یاد می آورم و دوباره روی آن نیمکت ها، در کنار «عباس معروفی»، «اصرع عبد الله»، «عباس شیخ پایابی»، «سیدعلی صالحی»، «مریم آخوندی»، «حبيب الله لزرگی»، «صمد طاهری» و همه آنها که ایدنلولویک نامید. غرض من دنبال کردن یک ایدنلولوی خاص از طرف نویسنده نیست بلکه منظور از ایدنلولوی، نحوه چنین همه عوامل نمایشی است برای رسیدن به یک هدف از پیش تعريف شده و مطلق است.

نوعی طراحی در همه چیز که در نهایت ما را به پذیرفتن خود را روی صحنه برد، یکی از وزرا و فرهنگ آن زمان، سه انبار پوکه فشنگ های زمان نایلشون را در اختیار او گذاشت و ما که شاگردان او بودیم با فرقون و بیل و کلنگ به معنای واقعی عملگی کردیم. وقتی اولین اثرش را در آن جا پیشتر از او نکردم می پرسم و پرسشمن نه چنگ بر صورت استادم که محصول نگاهی است که آدمی به راه آمده ام اندازد. «خسرو حکیم رابط» می بوسم و در برآرش زانو بر زمین می گذارام و با سر خمیده، شاگردی باقی می مانم که بودم، اما حالا آرامتر از آن روزها، پرسشی را که بیست سال پیشتر از او نکردم می پرسم و پرسشمن نه چنگ بر شخصیت ها و داستان.

و تنها این می ماند که بگویم هنوز وقتی می شنوم در جایی «خسرو حکیم رابط»، نمایشنامه ای از من خوانده است، دلشوره ای غریب بر جانم می افتد و یکسره از خودم می پرسم: «آیا استاد از شاگردش افزاید. جریانی نیافرید. بر جریان تائیر نگذاشت، اما در قالب پند و اندرز «خوب، خوب است و بد، بد» و حتی مردن ها و آوانگاردها هم وقتی طغیانگر و دزم به هر دوی این نگره تاختند، باز طعم مانده همان رمانیک سطحی در کارهایشان باقی ماند. به گمان من تنها بخش کوچکی از تئاتر ما توансی با حفظ و تداوم همان نگاه رمانیک به رژیفای که در ایده تحریر رمانی سیسی موجود بود، دست یابد و افسوس که همان بخش هم به دلایل مشخص تاریخی و اجتماعی، در میانه راه بایقماند. بی شک باید نمایش های «اسمعاعیل خلیج»، «عباس عبدالنبدیان»، «بیژن مغیدی» و چند تایی دیگر را به عنوان شاخص های این بخش کوچک نام برد. این ها به دام شد. پتانسیل گسترش و درنو رویدن عرصه های گوناگون شعارهای بی رمق آن رمانیک سطحی در افتدند و نه با در ذات همان اندیشیدگی رمانی سیسی موجود بود. سیاه و سفید کردن آدم هایشان، به اخلاصیات متبل نگاه رمانیک در غلایتندند، آنها با تکیه یک اندیشه بود، همت گماشته بودند. ذات رمانی سیسی یک اندیشه بود، چیزهای جهان پیرامونی خویش را ویران کردن تا به تعريفی دیگرگونه از آن دست یابند. سیاست، معمصومیت، سیاست، اقتصاد، فرهنگ و ... همه و همه جایگاه تاخت و تاز این اندیشه شدند و این همان چیزی بود که زیبی شدن، بر وجودن و اندیشه های ما اثری ناخواهیاند بگذارند و به راستی که غرض هم همین بود.

دو دهه طلایی تئاتر ما در همین نگاه اخلاق گرای انداخت، اگر با این عدم قطعیت در جهان می توان رودر رو شد، پس باید جسارت این تخریب را هم داشت. پس رمانیک ها بی پرواترین اندیشمندان جهان شدند. اگر ایمان و اعتقاد به ساختن جهانی بی عیب و نقش را خط قزم آنان بدانیم، در باقی امور، رمانیک ها ساختند و دوباره ویران کردند. «شیلر» بی جهت نام «توفان و هجوم» را بر نهضت رمانی سیسی نگذاشتند بود. رمانیک ها زودتر از آن چه که باید دریافتند، جسارت ایده تحریر می تواند راه به آن جا برد که در حوزه ها و میدان های دیگر نیز می توان و باید که وارد شد. پتانسیل گسترش و درنو رویدن عرصه های گوناگون شاعرهای بی رمق آن رمانیک سطحی در افتدند و نه با در ذات همان اندیشیدگی رمانی سیسی موجود بود. رمانیک ها به راستی به خلق جهان و آن هم همه جهان همت گماشته بودند. ذات رمانی سیسی یک اندیشه بود، اندیشه ای که خود را بر همه عرصه های زندگی تحمل می کرد. عرصه ادبیات تنها جوانگاه آن بود، عرصه سیاست، اقتصاد، فرهنگ و ... همه و همه جایگاه شدند تا جایگاهی انسانی بیابند، هر چند چهره کریه این زیبی شدن، بر وجودن و اندیشه های ما اثری ناخواهیاند بگذارند و به راستی که غرض هم همین بود.

حالا با رسوخ این اندیشه به عرصه های دیگر، این امکان پدید می آمد که با نگاه نوین، تعریف نوین و همان بازی ها را با به دست اوردن قدرت بیستند.

بندیکت نایت انجل از نشریه لندن تایمز هم اجرای اخیر تبعیدی ها را اینچنین توصیف می کند: در سال ۲۰۰۶ این نمایش ستوالاتی دشوار و مهم را درباره قدرت ذهن و محدودیت تحمل در روابط حیاتی و فراتر از آن پیچیدگی روابط حسی را به پرسش می کشد.

■ ساخت فیلمی مستند درباره نمایشنامه نویس برنده پولیتزر

بک استیج گزارش داد که مستند جدیدی درباره زندگی و کار تاریخی کوشنر، نمایشنامه نویس برنده جایزه پولیتزر ساخته خواهد شد. کوشنر که اقتباس از «گهواره مادر» برتولت برگشت از ۲۱ آگوست به

تمرينات «مرگ و شاعر»

یادداشتی به مناسبت بزرگداشت «خسرو حکیم را بط»

توفان و هجوم

محمد چرم شیر

شکستن مدام همان نگاه‌ها و تعاریف، برای پریاپی نه و تعریف نوین‌تر، راه ورود به مقولاتی که هیچ گاه پیش از این بدانه توجهی نشده بود، پدید آید. رمان‌تکی می‌رفند تا جهانی را بی‌ریزی کنند که دیگر تنها در کلی خویش تعریف نمی‌شد، بلکه در آن اجزای تشکیل‌دهنده شمردن. پنداشی که جهان پیش از این بنوده و بعد از همان بی‌باشد. حالا دیگر چزه و کل، رابطه‌تفکیک‌ناپذیر از یکدیگر می‌بافتند.

می‌رفت تا زهدان اندیشه تخریب رمانی سیسم نطفه‌جهان مدرن، اندیشه‌ها و عملکرد هایش بسته شد و بی‌شک علم فلسفه خلف‌ترین کوکد برآمده از از زهدان است. آن چه که فیلسوفان از اندیشه تخریب رمانی سیسم آموختند، تعریف جهان پیرامونی شد براساس یک نگاه بود. آن چه که ما امروز آن را به نظر تفکری می‌نامیم، «من به جهان پیرامون خود این گونه می‌نگم که برایتان دسته بندی می‌کنم». و این شعار بزر از دل همان ایده رمانی سیسم بیرون آمد. تعریف ابرای تبیین کلیت نظام و ساختار جهانی که پیش روست باید به شناخت و تعریف آن همت گماشت.

«شیلر» تمام دوران رمانی سیسم را جریان «توفان و هجوم» نام نهاد. در نگاه او، رمانی سیسم پیش از آن که جریانی با ساختارهای مدرن باشد، یک ایده بود. ایده تخریب. ایده ویران کردن هر چه پیش ترا این بوده است. بهتر که بگوییم، ایده نادیده گرفتن و به هیچ شمردن. پنداشی که جهان پیش از این بنوده و بعد از این پدید خواهد آمد.

تئاتر رمانی سیسم آلمان و اسپانیا پیش از آن که طغیانی علیه سبک و روش‌های مقابله خود باشند، انکار همه اندیشه‌های پیشین و دعوت به نگریستن دیگرگونه به جهان، روابط و ساختارها بودند. رمانی سیسم نه عناصر مقابله خود را سره و ناسره کرد تا از بازیافت آنها، ارکان ایدئولوژیک خود را بی‌ریزی کند، به نقد عملکرد، ضعف‌ها و نقصان‌های آن چه پیش از این بود پرداخت. رمانی سیسم، جهان را بدون حافظه و حاضر در اکتوپیت خود نگریست. پس نه به بازخوانی جهان پیرامونی که به نگارش دست اول آن پرداختند.

رمانیک‌ها قربات بی‌واسطه‌ای میان خود و جمله آغازین کتاب مقدس احساس می‌کردند: «در آغاز کلمه برای هارولد پیتر، نماشانه نویس برنده جایزه نوبل به روی صحنه خواهد برد. نمایش «آنقدر مست که بگوییم دوست دارم» با همکاری نبیورک پالیک تیاتر به روی صحنه می‌رود. رویال کورت و پالیک تیاتر قبلی به طور مشترک نمایش دیگری از چرچیل با نام دختران باکلاس و پول خطرباز را به روی صحنه برد بودند. تعداد دیگری از نمایش‌های چرچیل از جمله «یک شماره»، «دوردست»، «قلب آئی» و «این یک صندلی است» اولین بار توسط پالیک تیاتر به روی صحنه رفته بودند. آنقدر مست که بگوییم دوست دارم» با کارگردانی جیمز مک دانالد از چهاردهم نوامبر تا ۲۲ دسامبر روی صحنه خواهد بود. از سوی دیگر هارولد پیتر در اجرای جدیدی از نمایش «آخرین نوار کراپ» به کارگردانی یان ریسکسون بازی خواهد کرد. این نمایش تنها سه روز روی صحنه خواهد بود. پیتر قلاقا در نمایش‌هایی از خودش و همچنین فیلم‌های خیاطاناما و «منسفیلد پارک و موجو» بازی کرده بود. در سالان طبقه بالایی جزو و دیگر تیاتر نیز نمایش ۲/۹۳ fm نوشته لری دیوید به روی صحنه می‌رود. این

آخرین نمایشنامه

مجتبی پور محسن